

Haziran-Temmuz, 2012 Sayı: 29

### I. Çin'de Gelişmeler

#### o Ekonomi

#### o Enflasyon ve Para Politikası

#### o Dış Ticaret

#### o Yatırımlar

### II. Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

#### o AB ile ilişkiler

#### o ABD ile ilişkiler

#### o Diğer Ülkelerle İlişkiler

#### o Türkiye ile İlişkiler

### III. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

**Headquarters:** Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey  
**Ankara:** İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey  
**Brussels:** 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium  
**Washington D.C. :** 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA  
**Berlin:** Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany  
**Paris:** 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France  
**Beijing:** Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

**Phone:** +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50  
**Phone:** +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76  
**Phone:** +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993  
**Phone:** +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71  
**Phone:** +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399  
**Phone:** +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46  
**Phone:** +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206  
[www.tusiad.org](http://www.tusiad.org)

**e-mail:** [tusiad@tusiad.org](mailto:tusiad@tusiad.org)  
**e-mail:** [ankoffice@tusiad.org](mailto:ankoffice@tusiad.org)  
**e-mail:** [bxloffice@tusiad.org](mailto:bxloffice@tusiad.org)  
**e-mail:** [usoffice@tusiad.us](mailto:usoffice@tusiad.us)  
**e-mail:** [berlinoffice@tusiad.org](mailto:berlinoffice@tusiad.org)  
**e-mail:** [parisoffice@tusiad.org](mailto:parisoffice@tusiad.org)  
**e-mail:** [tusiad.china@euccc.com.cn](mailto:tusiad.china@euccc.com.cn)

## I. Çin'de Gelişmeler

### ➤ Ekonomi

#### Gayri Safi Milli Hasıla

Çin Ulusal İstatistik Bürosu'ndan yapılan tahminlere göre Çin bu yılın ilk yarısında yüzde 7.8 büyüdü. (22,709.8 milyar yuan) Birincil sanayilerde katma değer yüzde 4.3'lük artış kaydetti ve 1,747.1 milyar yuan oldu. İkincil sanayiler yüzde 8.3 oranında büyüdü, 11,095.0 milyar yuan oldu. Üçüncül sanayiler de aynı şekilde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 7.7 büyüdü 9,867.7 milyar yuan oldu. (1)

#### Çin ilk yarı yıl ekonomisi

Ulusal İstatistik Bürosu verilerine göre, Çin bu yılın ikinci çeyreğinde geçtiğimiz yılın ilk çeyreğine göre yüzde 0.5 oranında yavaşlayarak yüzde 7.6 büyüdü. Geçtiğimiz son beş çeyrekte Çin ekonomisinde ilk kez düşüş kaydedildi.

Bu yılın ilk yarısında Çin yüzde 7.8 büyüdü. Temmuz ayında tüketici fiyatları yüzde 2.2 düştü. Yavaşlayan ekonomi ve enflasyondaki düşüş Çin ekonomisinde iki temel karakteristik olarak öne çıkıyor. Hükümetin çalışma raporuna göre, bu yılki ekonomik büyüme tahmini yüzde 7.5 olarak hedefleniyor.

Ekonomideki duraklama ile başa çıkabilmek için hükümet bir dizi önlemler aldı. En önemli hamle Temmuz 6'da Çin Merkez Bankası'nın ikinci kez faiz oranlarında indirim yapması oldu.

Bank of Communications tarafından yayımlanan bir raporda, Amerika ve Avrupa'nın Çin'in en önemli iki ihracat pazarı olduğu, Avrupa'da yaşanan borç krizinin ve Amerika'nın ekonomik yavaşlamasının ülkenin ticaretini olumsuz etkilediğini belirtiyor. Çin Sanayi ve Bilişim Teknolojileri Bakanlığı verilerine göre, geçtiğimiz beş ayda Çin'in Avrupa'ya gerçekleştirdiği tekstil ihracatı yüzde 11.2 azaldı. Ancak, raporda Çin ekonomisinin üçüncü çeyrekte ivme kazanacağı tahmini yapılıyor.

Hükümetin Mayıs ayının sonunda almaya başladığı önlemler, özellikle Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu tarafından onaylanan önemli yatırım projeleri ile ekonominin üçüncü çeyrekte yeniden hız kazanması bekleniyor. (2)

#### Sanayi İşletmeleri Katma Değeri

Mayıs 2012'de sanayi işletmelerindeki toplam katma değer bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9.6 arttı. Ocak-Mayıs

ayları arasında sanayi işletmelerindeki katma değer bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 10.7 arttı.

Sektörlere bakıldığında ise, geçtiğimiz Mayıs ayında 41 sanayi dalının 40'ında büyüme kaydedildi. Tekstil sanayi yüzde 11.9, ham kimyasal madde ve kimyasal ürün imalatı yüzde 10.2, metal içermeyen madeni ürünlerin imalatı yüzde 9.6, demir içeren metaller yüzde 8.5, genel makina imalatı yüzde 7.8, otomobil imalatı yüzde 16.4, demiryolları inşaatı, gemi ve uçak yapımı ve diğer ulaşım araçları üretimi yüzde 4.8, bilgisayar ve diğer elektronik cihazların üretimi yüzde 13.3, elektrik, gaz ve su üretimi yüzde 4.5 arttı. (3)

### **Çin Katma Değer Vergisi indirimini daha fazla bölgede uygulamaya koyacak**

Çin hükümeti KDV'nin işletme vergisinin yerine geçmesi reformu ile ilgili olarak başlattığı pilot çalışmasını 1 Ağustos 2012 tarihinden itibaren 10 eyalet ve bölgede uygulamaya koyacak. KDV indirimi ulaşım ve hizmet sektöründe uygulanacak. Uygulama Pekin, Tianjin Belediyeleri, Jiangsu, Zhejiang, Anhui, Fujian, Hubei ve Guangdong Eyaletleri, Xiamen, Shenzen şehirleri alınacak. Önümüzdeki yıl reform daha çok eyalet ve şehirde yapılacaktır.

2009'da başlatılan KDV indirimi projesiyle hükümet bazı sektörleri canlandırmayı hedeflemişti. Uygulamaya ilk Shanghai ile başlanmıştı. Ulaşım sektöründe işletme vergisinin yerini yüzde 11'lik KDV vergisi almıştı. Aynı şekilde modern hizmet sektöründeki KDV oranı ise yüzde 6 olarak belirlenmişti. (4)

### **Çin Nükleer Enerji projelerini yeniden başlatıyor**

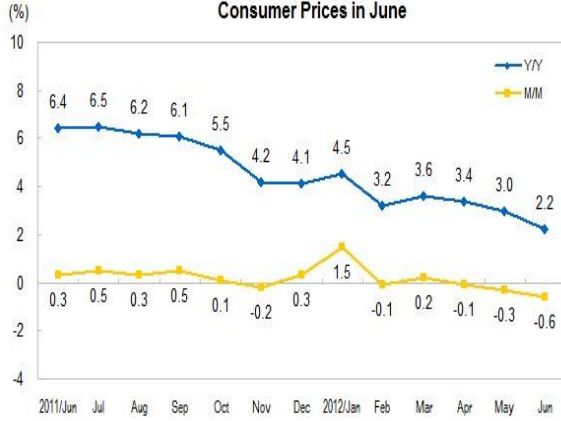
Pekin'den yapılan açıklamaya göre, hükümet bir yıldır ertelediği nükleer enerji projelerini başlatma kararı aldı. Çin hükümeti, geçen yıl Japonya Fukushima'da yaşanan Daiichi felaketinden sonra yeni projelere onay vermeyi durdurmuştu. Hükümet 2020 nükleer enerji stratejileri ve yeni güvenlik standartları çalışmalarını tamamladı. Aynı zamanda, halihazırda işletimde olan nükleer santrallerin güvenliğiyle ilgili incelemeleri tamamladı. Nükleer enerji projelerinin yeniden başlatılacak olması Çin'de istihdam yaratacak ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunacak.

Hükümet 2020 yılı itibarıyla 60 GW'lık nükleer enerji kapasitesi hedefliyor. Çin'in bu sektördeki yeni güvenlik uygulamalarının ileri nükleer teknolojilerinin, özellikle Amerika'nın

Westinghouse ve Fransız Areva tarafından Çin'de üretimi yapılan "üçüncü kuşak" reaktörlerin dünya genelinde gelişimine katkı sağlaması bekleniyor. (5)

### ➤ Enflasyon ve Para Politikası

#### Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

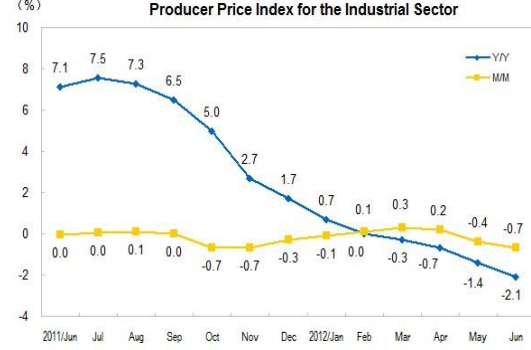


Geçtiğimiz Mayıs ayında TÜFE bir önceki yılın Mayıs ayına göre yüzde 3 arttı. Şehirlerde fiyatlar yüzde 3, kırsal kesimlerde yüzde 2.9 yükseldi. Ocak ve Mayıs ayları arasında TÜFE, bir önceki yılın aynı dönemine göre ortalama yüzde 3.5 arttı. (6)

Geçtiğimiz Haziran ayında TÜFE, bir önceki yılın Haziran ayına göre yüzde 2.2 arttı. Şehirlerde fiyatlar yüzde 2.2, kırsal kesimlerde ise yüzde 2 oranında yükseldi. Gıda fiyatları yüzde 3.8, gıda dışı ürünlerin fiyatları yüzde 1.4 arttı. Tüketim mallarında fiyatlar yüzde 2.3, hizmet sektöründe ise 1.9 yükseldi.

Bu yılın ilk yarısında TÜFE'de bir önceki yılın ilk yarısına kıyasla yüzde 3.3 artış kaydedildi. (7)

#### Çin Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)



Bu yılın Mayıs ayında ÜFE imalat ürünlerinde bir önceki yılın Mayıs ayına göre yüzde 1.4 düştü. İmalat ürünleri satış fiyatları da bir önceki yılın Mayıs ayına kıyasla yüzde 1.6 düşüş gösterdi. Ocak ve Mayıs ayları arasında ÜFE yüzde 0.3 azaldı. (8)

Haziran ayında ÜFE, imalat ürünlerinde yüzde bir önceki yılın Haziran ayına göre 2.1 azaldı. Yılın ilk yarısında da ÜFE'de yüzde 0.6 düşüş kaydedildi. ÜFE maden sektöründe 2.9, hammadde sanayinde yüzde 3, imalat sanayinde yüzde 2.9 azaldı. Tüketim mallarında ise ÜFE yüzde 0.7 artış gösterdi. (9)

## Çin Milli Gelirleri

Çin Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, bu yılın Mayıs ayında, ülkenin milli geliri bir önceki yılın Mayıs ayına göre yüzde 13.1 arttı 1.2 trilyon oldu. Vergi gelirleri 13.7 arttı, 1.05 trilyon yuan oldu.

Yılın ilk beş ayında mali gelirler geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 12.7 arttı, 5.3 trilyon yuan olarak kaydedildi. Vergi gelirlerinde de yılın ilk beş ayında yüzde 9.4 oranında artış görüldü.

Ülkenin mali giderleri bu yılın ilk beş ayında yüzde 22.4 arttı, 4.1 trilyon yuan'e ulaştı. Yalnızca Mayıs ayında mali harcamalar yüzde 10.8 artışla 916.5 milyar yuan olarak kaydedildi. (10)

Çin Maliye Bakanlığı'ndan verilen bilgiler doğrultusunda, Çin'in mali gelirleri bu yılın ilk yarısında 12.2 arttı, 6.4 trilyon yuan oldu. Aynı dönemde merkezi hükümetin mali gelirleri yüzde 10 artarak 3.18 trilyon yuan, yerel hükümetlerin gelirleri ise yüzde 14.2 artışla 3.2 trilyon yuan'e ulaştı. Yılın ilk yarısında vergi gelirleri geçtiğimiz yılın ilk yarısına göre yüzde 9.8 arttı, 5.5 trilyon yuan oldu.

Mali giderler yılın ilk yarısında yüzde 21.3 arttı, 5.39 trilyon yuan oldu. (11)

## ➤ Dış Ticaret

Yılın ilk beş ayında Çin'in dış ticareti yüzde 7.7 arttı, 1.51 trilyon dolar oldu. İhracat yüzde 8.7 arttı, 774.4 milyar dolar oldu. Ülkenin İthalatında yüzde 6.7 artış görüldü. Toplam ithalat 736.49 milyar olarak kaydedildi.

Çin ticaret fazlası Ocak ve Mayıs aylarında 37.91 dolar oldu. Çin'in Rusya, Brezilya ile ticari ilişkilerinde ivme kazanıldı. Rusya ve Brezilya ile olan ticaret hacmi sırasıyla yüzde 24.4 (36.3 milyar dolar) ve 10.9 (33.23 milyar dolar) artış gösterdi.

Ülkenin en büyük üçüncü ticaret ortağı ASEAN ile ticaret hacmi yüzde 9.2 oranında arttı, 153.74 milyar dolar olarak kaydedildi.

Yılın ilk beş ayında Amerika ile olan ticaret hacmi yüzde 12 arttı 190 milyar dolar oldu.

Ocak-Mayıs aylarında Avrupa'da yaşanan borç krizine rağmen AB Çin'in en büyük ticaret ortağı olmaya devam etti. Ticaret hacmi yüzde 1.3 arttı, 220.82 milyar dolar oldu.

Çin Japonya arasındaki ticaret hacmi ise, yüzde 0.4 arttı, 134.71 milyar dolar oldu. (12)

Bu yılın ilk yarısında Çin'in toplam ticaret hacmi 1,839.84 milyar dolar oldu. Bu rakam bir önceki yılın ilk yarısına göre yüzde 8 daha fazla. İhracat ilk yarıda yüzde 9.2'lik artışla 954.38 milyar dolara ulaştı. İthalat, yüzde 6.7 arttı, 885.46 milyar dolar oldu. Ülkenin ticaret fazlası 68.92 milyar dolar olarak kaydedildi. (13)

### ➤ Yatırımlar

#### Çin'e yapılan Yabancı Direkt Yatırımlar (FDI)

Çin Ticaret Bakanlığı verilerine göre, geçtiğimiz Mayıs ayında Çin'de toplam 2245 yabancı sermayeli şirket kuruldu. Bu rakam bir önceki yılın Mayıs ayına göre yüzde 6.11 daha az.

Ülkeye yapılan yabancı direkt yatırımlar bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 0.05 oranında arttı, 9.23 milyar dolar oldu. (14)

Bu yılın Ocak-Haziran ayları arasında toplam 10 Asya ülke ve bölgesinden (Hong Kong, Makao, Tayvan, Japonya, Filipinler, Tayland, Malezya, Singapur, Endonezya, Güney Kore) yatırım yapan

şirketlerin sayısı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 15.49 azaldı, 9169 oldu. Bu şirketlerin kullanmış olduğu toplam yabancı sermaye 51.067 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Amerika'dan toplam 698 şirket ülkeye yatırım yaptı, kullanılan toplam sermaye bir önceki yıla göre yüzde 3.99 düşüş gösterdi, 1.625 milyar dolar oldu.

Toplam 848 Avrupalı şirket yılın ilk yarısında Çin'e yatırım yaptı. Kullanılan sermaye bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1.56 arttı, 3.518 milyar dolar oldu.

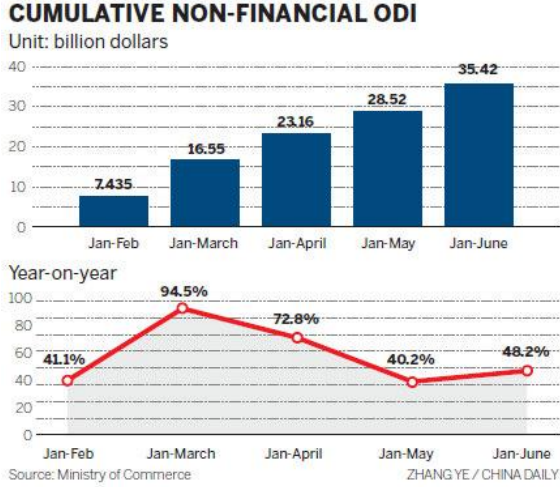
Çin'e en fazla yatırım yapan ilk 10 ülke ve bölge sırasıyla:

Hong Kong (37.33 milyar dolar), Singapur (4.188 milyar dolar), Japonya (4.098 milyar dolar ), Tayvan (3.44 milyar dolar), Amerika (1.625 milyar dolar), Güney Kore (1.278 milyar dolar), Almanya (895 milyar dolar), İsviçre (715 milyon dolar), İngiltere ( 580 milyon dolar) ve Hollanda (579 milyon dolar) dır. (15)

#### Çin'in Yurtdışı Yatırımları (ODI)

Bu yılın Ocak ve Mayıs ayları arasında, Çinli işletmeler toplam 115 ülke ve

bölgede toplam 1709 şirkete ve projeye yatırım yaptı. Bu işletmelerin yurtdışında gerçekleştirdiği doğrudan yatırımların değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 40.2 arttı, toplam 23.52 milyar dolar oldu. (16)



2012'nin ilk yarısında, Çinli işletmeler toplam 116 ülke ve bölgede 2163 şirkete ve projeye yatırım yaptı. Bu işletmelerin yurtdışında gerçekleştirdiği doğrudan yatırımların değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 48.2 arttı, toplam 35.42 milyar dolar oldu. (17)

### Çin'in yurtdışı yarımaları yılın ilk yarısında yüzde 48 arttı

Çin Ticaret Bakanı Chen Deming, dış ticaretteki duraklamaya rağmen Çin'in yurtdışı yatırımlarının bu yılın ilk yarısında hızlı bir artış kaydettiğini belirtti.

Chen, "Uluslararası ekonomik ortam Çin'in ticari ve ekonomik gelişimi üzerinde ciddi sorunlar doğurdu. Buna rağmen Çinli yatırımcılar hızlı bir şekilde yurtdışı açılım projeleri gerçekleştirmeye devam ettiler. Bu şirketler yurtdışında toplam 35.4 milyar dolar yatırım gerçekleştirdiler. Bu yatırımların üç'te biri birleşme ve satın alma faaliyetleri olarak gerçekleşti. Bu satınalma faaliyetlerinden birkaçına örnek verirse; China Petrochemical, şist yağı ve yakıt üreten Amerikalı Enerji şirketinin üçte bir hissesini 2.4 milyar dolara satın aldı. Sany Heavy Industry Co., Almanya'nın beton blok makinaları üreten Putzmeister Group'un yüzde 90 hissesini 324 milyon Avro'ya satın aldı." açıklamasını yaptı.

Chen ayrıca, bazı ülkelerin Çinli işletmelerin enerji kaynaklarına, önemli altyapı inşaatlarına gerçekleştirdikleri yatırımlardan endişe duyduklarını da belirtti. (18)

### Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

#### ➤ AB ile ilişkiler

#### Çin'in Avrupa yatırımları üç kat arttı

Çin'in Avrupa'ya gerçekleştirdiği direk yatırımlar 2011 yılında 3 kat artmış, 10 milyar dolara ulaşmıştı. Yapılan son tahminlere göre 2020 yılı itibariyle Çinli



şirketlerin Avrupa pazarında toplam 250 milyar ila 500 milyar dolar arasında yatırım gerçekleştirmesi bekleniyor.

Rhodium Group tarafından hazırlanan raporda, Avrupa'daki Çinli yatırımlarının 2010-2020 yılları arasında 1 trilyon ila 2 trilyon dolar arasında olacağı tahmin ediliyor. Rapora göre yatırımlar daha çok birleşme ve satın alma faaliyetleri ile yapılacaktır.

Çinli işletmeler Avrupa'dan teknoloji, marka ve ileri imalat teknikleri almak istiyorlar. Aynı zamanda "going out" stratejisi ile Çin elinde bulundurduğu 3.2 trilyonluk döviz rezervini Amerika fonları gibi düşük kazançlı yatırımlara yapmaktansa teknolojik yatırımlara yapmayı arzu ediyor.

Avrupa'daki Çin yatırımları bu yılın ilk çeyreğinde 1.7 milyar dolar oldu, bu yatırımlar Çin'in yurtdışı yatırımlarının yüzde 83'ünü oluşturmaktadır. (19)

### ➤ ABD ile ilişkiler

#### Çin: ABD yanlışını düzeltmelidir

Çin, ABD'den yanlışını düzelterek, Çin'in çıkarlarını ve Çin-ABD ilişkilerini zedeleyen girişimlerine son vermesini istedi.

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Qin Gang, ABD'nin Çinli Kunlun Bankası'na yaptırım uygulamasıyla ilgili bir açıklama yaptı. Sözcü, ABD'nin kendi iç yasasına göre bir Çinli finans kuruluşuna yaptırım uygulamasının, uluslararası hukuka ciddi şekilde aykırı olduğunu ve Çin'in çıkarlarını zedelediğini bildirdi. Sözcü, ABD'nin kararına ciddiyetle karşı çıkan Çin hükümetinin, ABD'ye karşı ciddi girişimlerde bulunacağını söyledi.

Sözcü Qin, Çin ile İran arasında normal devletler arası ilişkiler bulunduğunu, enerji, ekonomi ve ticari alanlarda normal, açık ve şeffaf işbirliği geliştirildiğini belirtti. Qin Gang, ekonomik ve ticari işbirliğinin, İran'ın nükleer planıyla hiçbir ilgisinin bulunmadığına, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin kararlarına ve diğer uluslararası kurallara aykırı olmadığına, herhangi bir üçüncü ülkenin çıkarlarını da zedelediğine dikkat çekti.

ABD Başkanı Barack Obama, dün, İran'a karşı ek bir yaptırım paketi açıklamıştı. Çinli Kunlun Bankası ve bir Iraklı banka, İran'la yaptığı işlemde dolayı yaptırım listesine alınmıştı. (20)



## Çin-Amerika toplam 3.4 milyar dolar değerinde iş anlaşması imzaladı

Çinli ve Amerikalı işletmeler 23 Haziran tarihinde Çin'in Jiangsu Eyaleti'nde toplam 3.4 milyar dolar değerinde ortaklık anlaşması imzaladı. Amerika-Çin Şehirler Forumu'nun ikincisine toplam 21 farklı eyaletten 81 Çinli işletme ve Amerika'nın 20 farklı şehirden yatırımcı katıldı. Forumda toplam 42 yatırım projesi tanıtıldı. İmalat ve enerji tasarrufu, çevre koruma, elektronik haberleşme, kimya, ilaç sanayi v.b. gibi 21 sektör farklı sektörler yer aldı.

Çin Maliye Bakanı, Xie Xuren, iki ülkenin ekonomik alandaki işbirliğini çok daha fazla sektörde ilerletilmeli, özellikle, enerji, çevre koruma, altyapı alanında işbirlikleri arttırılmalıdır dedi. (21)

## General Electric Kuzeybatı Çin'de İnovasyon Merkezi kurdu

General Electric Co. 18 Temmuz'da Çin'in kuzeybatı kenti Xian'da şirketin bölgesel inovasyon hub'ını kurduğunu açıkladı. Merkez, bölgedeki müşterilerine enerji ve havacılık sektöründe ürün yaratma ve sorun giderme konularında hizmet verecek. GE merkez için 60 milyon dolardan fazla sermaye kullandı. Geçtiğimiz Mayıs ayında GE Çin'in Sichuan Eyaleti

Chengdu şehrinde de inovasyon merkezi kurmuştu. (22)

## ➤ Diğer Ülkelerle İlişkiler

## Çin-Türkmenistan doğalgaz hedefi 44 milyar metreküp

Çin Başbakan Yardımcısı Wang Qishan, Türkmenistan'ı önemli ve güvenilir bir doğalgaz tedarikçisi olarak niteledi. Wang Qishan, 27 Temmuz'da Beijing'de Türkmenistan Başbakan Yardımcısı Kiwadja Muhammedov ile birlikte Çin-Türkmenistan İşbirliği Konseyi 2. Toplantısı'na katıldı. Toplantıda, ikili ilişkileri değerlendiren Wang Qishan, ülkesinin Türkmenistan için uzun vadeli ve istikrarlı bir ihracat pazarı olduğunu söyledi. Başbakan Yardımcısı Wang, Türkmenistan'la enerji işbirliğini tüm yönleriyle geliştirmek ve yıl sonuna kadar toplam 44 milyar metreküp doğalgaz hedefini gerçekleştirmek istediklerine işaret etti.

Yatırım ortamının iyileştirilmesinin önemine dikkat çeken Wang ayrıca, ulaşım, haberleşme, finans, elektrik, petrokimya, inşaat malzemeleri, ileri teknoloji gibi enerji dışı alanlarda işbirliğinin geliştirilmesini arzu ettiklerini kaydetti. Kültür ve güvenlik alanlarında işbirliğinin önemini de vurgulayan Wang, sınır ötesi organize suçların yanı sıra, terörizm, aşırıcılık ve bölücülük olmak

üzere "üç kötü güce" karşı da ortak mücadele edilmesini istedi. Büyük doğalgaz ve petrol projeleri ile müteahhitlik alanında ortaklığın geliştirilmesi gerektiğini de belirten Wang Qishan, bu doğrultuda Çin-Türkmenistan dostluk işbirliğinin durmaksızın ve kapsamlı biçimde geliştirilmesini beklediklerini kaydetti. Wang, böylece, iki ülkede müreffeh toplumlar yaratılmasını umduklarını da sözlerine ekledi.

Konuk Başbakan Yardımcısı Muhammedov ise, ülkesinin sahip olduğu zengin doğalgaz kaynaklarını hatırlatarak, Türkmenistan'ın Çin için hem bugün hem de gelecekte güvenilir ve istikrarlı bir tedarikçi olacağını ifade etti. (23)

### **Çin Gürcistan'daki en büyük yatırımını gerçekleştirdi**

Çin'in Gürcistan'daki en büyük yatırımı "Hualing International Special Economic Zone" 7 Temmuz tarihinde resmi olarak faaliyete geçirildi. Gürcistan Başbakanı açılış töreninde projenin ülkede istihdama katkı sağlayacağını ve halkın yaşam seviyesini arttıracığını söyledi. (24)

### **CSR Malezya'da 126 milyon dolarlık demiryolu üretim merkezi inşa edecek**

Çin'in lider demiryolu ve lokomotif üreticisi China South Locomotive and Rolling Stock Corporation Ltd. (CSR), 18 Temmuz'da yaptığı açıklamayla Malezya'da ASEAN üretim merkezi kuracaklarını duyurdu. "ASEAN Demiryolu Merkezi" için CSR 126.7 milyon dolar yatırım gerçekleştirdi. Merkez, üretim, montaj, deneme, revizyon ve yenileme faaliyetlerini gerçekleştirecek. Merkez Malezya'da 800'den fazla istihdam yaratacak. Projenin ilk safhasının 2014 yılında tamamlanması planlanıyor. (25)

### **Çin Petrol Devi Irak Halfaya Petrol Sahası'nda faaliyetlerine başlıyor**

Çin'in en büyük petrol üreticisi National Petroleum Corp (CNPC) 18 Temmuz tarihinde Irak'ta petrol çıkarma faaliyetlerine başladıklarını duyurdu. Yıllık 5 milyon ton petrol çıkarılması hedefleniyor.

Şirket ikinci fazın da inşasına başladığını, bu faz ile yıllık 10 milyon ton petrol çıkarılmasının hedeflendiğini bildirdi. (26)

## ➤ Türkiye ile İlişkiler

### Türk-Çin Ticaret Rakamları

Yılın ilk dört ayında, Türkiye'nin Çin'e gerçekleştirdiği ihracat yüzde 13.6 arttı, 780 milyon dolar oldu. Bu rakam Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 1.6'sını oluşturuyor. Türkiye'nin Çin'den yaptığı ithalat yüzde 3 azaldı, 6.64 milyar dolar oldu. Böylece Türkiye'nin Çin'e verdiği ticaret açığı yüzde 4.8 düştü, 5.86 milyar dolar olarak kaydedildi.

Çin, Türkiye'nin büyük 17. İthalat, en büyük 2. İhracat ortağı oldu. (27)

### Aksa Çin'i jeneratör üssü yaptı

Kazancı Holding bünyesindeki Aksa Jeneratör, Çin'in doğusundaki Ciangsu eyaletinin Çangcou şehrinde dünyanın en büyük üretim kapasiteli jeneratör fabrikasının açılışını yaptı.

Aksa Jeneratör Yönetim Kurulu Başkanı Necati Baykal, Çin'de açılan yeni fabrikanın dünyadaki ana üretim merkezlerinden biri olacağını söyledi. Baykal, dünyanın en büyük ilk beş jeneratör üreticisinden biri olan Aksa'nın bu yılın sonunda ABD'de de bir fabrika açacağını kaydetti. 2007

yılından bu yana Çangcou'da jeneratör üretimi yapan Aksa'nın yeni fabrikası, yılda 24 bin parça üretim kapasitesiyle dünyanın en büyük jeneratör fabrikası oldu. 400 üretici firmanın bulunduğu 1.5 milyar dolarlık Çin jeneratör pazarında 2008 yılından bu yana senelik ortalama 110 milyon dolarlık ihracat yapan firmanın Çin'deki yeni fabrikası 100 bin metrekarelik alan üzerine kuruluyor. Aynı zamanda Çin'den en çok jeneratör ihracatı yapan Kazancı Holding bünyesindeki Aksa Jeneratör'ün yeni açtığı fabrikada 350 kişi çalışacak.

Enerji sektörü lokomotif oldu Aksa Jeneratör Yönetim Kurulu Başkanı Necati Baykal, "Çin'de yeni açılan fabrikanın kendileri için dünyadaki ana üretim merkezlerinden biri olacağını" belirterek, "Çin ekonomisi, uzun yıllardır hızlı ve istikrarlı bir şekilde büyümekle kalmayıp, teknolojik gelişmeleri ile de dünyanın en önemli ülkesi haline geldi. Sözkonusu olumlu gelişmeler ile Çin'in gelecekte dünya ekonomisine yön vereceğine inanıyoruz" diye konuştu. EPDK Başkanı Hasan Köktaş ise konuşmasında, "Son 10 yıldaki hızlı gelişmeler ile Türkiye enerji sektörünün, Türkiye ekonomisinin gelişmesinde lokomotif işlevi görmeye başladığına" dikkati çekerek, "Çin'de bir Türk şirketi tarafından dünyanın en büyük jeneratör

Üretim kapasitesine sahip fabrikasının kurulmuş olması, ülkemiz ve enerji sektörümüzün ne kadar geliştiğinin çok somut bir göstergesi” ifadelerini kullandı.

Yeni ortaklıklar kuruluyor Çangcou ziyaretinin ardından Pekin’e giderek Çinli girişimcilerle Türkiye’deki yatırım olanaklarına ilişkin temaslarda bulunacağını da söyleyen Köktaş, “Türk - Çin ortaklığında ülkemizde kurulacak dev bir kömür santrali yatırımı için imza atacaklarını” sözlerine ekledi. Açılış törenine Türkiye’nin Pekin Büyükelçisi Murat Salim Esenli, Enerji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Zafer Benli ve Çinli yetkililer katıldı. Açılışın ardından Aksa yöneticileri, davetli ve basın mensuplarına fabrikayı gezdirerek bilgi verdi. (28)

### **China Sunergy, 600 milyon dolara Türkiye’de fabrika kuracak**

Güneş paneli üretiminde dünyada önemli paya sahip olan China Sunergy (CSUN), Türkiye’de 600 milyon dolar yatırımla Avrupa’nın en büyük güneş paneli fabrikasını kuracak. Fabrikanın 3 sene içerisinde 600 megavat kapasiteye ulaşması hedefleniyor.

Gelecek yıldan itibaren Türkiye’de

güneşten elektrik rimiyle ilgili yatırımların başlayacak olması yerli ve yabancı şirketlerin sektöre olan ilgisini her geçen gün artırıyor. Güneş paneli ve güneş pili üretiminde dünyada önemli bir paya sahip olan CSUN, Akfel Grup ve Seul Enerji ortaklığıyla Türkiye’de Avrupa’nın en büyük güneş paneli fabrikasını kurma kararı aldı.

Yatırım yer tespiti için Türkiye’ye gelen CSUN yöneticisi Tanyan Huang’ı kabul eden Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Hasan Köktaş, CSUN’un hücre verimliliği konusunda dünya rekorunun bulunduğunu ve dünyadaki en yüksek verimli hücreleri ürettiğini öğrendiklerini söyledi.

Bir süre önce gerçekleşen Çin ziyareti sırasında firmayla görüştüklerini belirten Köktaş, görüşmede hem fabrika açıp hem de lisanslı ve lisanssız üretim tesisleri kurmaları için Türkiye’nin fırsatlarını anlattıklarını dile getirdi. Yabancı yatırımcıların yerli pazarda üretim yapmasının yüksek talep, ihracat ve fiyat avantajı sunduğunu vurgulayan Köktaş, güneşinin kalitesi, elektrik talebinin hızla artması ve Avrupa ile Orta Doğu pazarına yakınlığının

Türkiye'yi yatırım için öne çıkardığını kaydetti.

Mevzuata göre güneş ve rüzgar gibi yenilenebilir üretim tesislerinde yerli ekipman kullanılmasının alım garantisinde fiyatı artırdığını vurgulayan Köktaş, "Bunun yanında, 500 kilovata kadar lisanssız elektrik üretimine imkan verilmesi sayesinde arazilerde, çatılarda binlerce güneş paneli kurulacak olması da önemli. Tüm bunlar yabancı yatırımcıya cazip geliyor" diye konuştu.

CSUN yöneticisi Tanyan Huang da Türkiye'de yatırım yapmaya oldukça önem verdiklerini belirterek, yatırımla Türkiye pazarının yanında çevre ülkeler ve özellikle Avrupa pazarını hedeflediklerini söyledi.

Sektörün entegre üretici olarak maliyet avantajlarını kullanarak piyasa fiyatlarını sektörde beklenenden çok daha kısa sürede yakalayacaklarını ifade eden Huang, "Fabrikanın yeri konusunda karar aşamasına geldik. Belirleyeceğimiz bölgeye 600 milyon dolarlık yatırım yapacağız. Hedefimiz 3 yıl içinde 600 megavat kapasiteye ulaşmak. Enerji ihtiyacının sürekli artış göstermesi yakın gelecekte Türkiye'nin güneş enerjisi konusunda önemli bir

pazar haline geleceğini gösteriyor" dedi. (29)

### Çinli Huawei Türkiye'de yeni akıllı telefonu'nu piyasaya sürdü

Huawei Ascend P1 cep telefonunu 18 Temmuz'da İstanbul'da gerçekleştirdiği bir seremoniyle piyasaya sürdü. Huawei Asya ve Kafkaslar Bölgesi Başkanı Ming Sun, Ascend P1'in dünyanın en ince akıllı telefonu olduğunu söyledi. Başkan, Türkiye'de yeni teknolojileri ve modayı takip eden genç kullanıcıları hedeflediklerini belirtti. Sun, Iphone, Samsung Galaxy ile karşılaştırıldığında Huawei Ascend P1'in fiyat açısından gayet uygun, kalite açısından rekabet gücünün çok yüksek olduğunu sözlerine ekledi. (30)

### Türk Lirası, Amerikan Doları ve AVRO karşısındaki Çin Yuan (RMB) kuru (1.08.2012) (31)

<b>Türk Lirası</b>	3.54938
<b>Amerikan Doları</b>	6.37250
<b>AVRO</b>	7.84544

➤ **Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları**

- 12 Haziran, Çin'in iki güçlü telekomünikasyon firması Brezilya ve Latin Amerika'daki faaliyetlerini arttırmak için işbirliği yaptı. China Telecom ve China Communications Services Brezilya Sao Paulo'da yeni bir şirket kurdu. (32)
- 15 Haziran, Danimarkalı Carlsberg Group, Çinli Dali ile Çin'in güney batı eyaleti Yunnan'da ortaklık anlaşması imzaladı. Projeye toplam 5 milyar yuan yatırılması planlanıyor. Proje ile, bira fabrikası inşaatı, marka geliştirme, müşteri ağı geliştirme, eğitim gibi faaliyetlerde bulunulacak. (33)
- 15 Haziran, Avrupalı süt ürünleri devi Arla Foods, Çin'in Mengniu şirketinin 5.9'luk hissesini 284 milyon dolara satın aldı. Böylece

Arla Foods, COFCO'dan sonra Mengniu'nun en büyük stratejik hissedarı oldu. (34)

- 15 Haziran, Çinli China Shipbuilding Industry Corporation (CSIC) Haizhuang Windpower Equipment Co., Ltd Danimarka Yatırım Ajansı ile anlaşma imzaladı. Anlaşma kapsamında Çinli firma Danimarka'da AR-GE Merkezi kuracak. (35)
- 13 Temmuz, Sichuan Bohong Group, Kanadalı otomotiv üreticisi Wescast Industries Inc.'i 245 milyon dolara satın aldı. (36)

## Kaynaklar

1. [http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120713\\_402817898.htm](http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120713_402817898.htm)
2. [http://www.beijingreview.com.cn/2009news/jingji/liaowang/2012-07/20/content\\_469740.htm](http://www.beijingreview.com.cn/2009news/jingji/liaowang/2012-07/20/content_469740.htm)
3. [http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120609\\_402810973.htm](http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120609_402810973.htm)
4. [http://paper.people.com.cn/rmrb/html/2012-07/26/nw.D110000renmrb\\_20120726\\_4-01.htm](http://paper.people.com.cn/rmrb/html/2012-07/26/nw.D110000renmrb_20120726_4-01.htm)
5. <http://www.ftchinese.com/story/001044864>
6. [http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120609\\_402810971.htm](http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120609_402810971.htm)
7. [http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120709\\_402816471.htm](http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120709_402816471.htm)
8. [http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120609\\_402810972.htm](http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120609_402810972.htm)
9. [http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120709\\_402816472.htm](http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120709_402816472.htm)
10. [http://gks.mof.gov.cn/zhengfuxinxi/tongjishuju/201206/t20120611\\_658585.html](http://gks.mof.gov.cn/zhengfuxinxi/tongjishuju/201206/t20120611_658585.html)
11. <http://economy.caijing.com.cn/2012-07-13/111947157.html>
12. <http://news.iqilu.com/china/gedi/2012/0614/1248695.shtml>
13. [http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120713\\_402817898.htm](http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120713_402817898.htm)
14. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/ae/ai/201206/20120608181652.html>
15. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/v/201207/20120708241496.html>
16. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/dgzz/201206/20120608194752.html>
17. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/dgzz/201207/20120708237916.html>
18. <http://www.ccstock.cn/finance/hongguanjingji/2012-07-24/A847666.html>
19. [http://afdc.mof.gov.cn/pdlb/wmkzg/201206/t20120607\\_658074.html](http://afdc.mof.gov.cn/pdlb/wmkzg/201206/t20120607_658074.html)
20. <http://turkish.cri.cn/781/2012/08/01/1s142045.htm>
21. [http://news.xinhuanet.com/fortune/2012-06/23/c\\_112275515.htm](http://news.xinhuanet.com/fortune/2012-06/23/c_112275515.htm)
22. [http://news.xinhuanet.com/fortune/2012-07/18/c\\_112469259.htm](http://news.xinhuanet.com/fortune/2012-07/18/c_112469259.htm)
23. <http://turkish.cri.cn/781/2012/07/27/1s141965.htm>
24. <http://www.cnstock.com/index/gdxw/201207/2127568.htm>
25. [http://news.xinhuanet.com/fortune/2012-07/18/c\\_112471529.htm](http://news.xinhuanet.com/fortune/2012-07/18/c_112471529.htm)
26. <http://hk.jrj.com.cn/2012/06/18142813511905.shtml>
27. [http://countryreport.mofcom.gov.cn/new/view110209.asp?news\\_id=29669](http://countryreport.mofcom.gov.cn/new/view110209.asp?news_id=29669)
28. <http://ekonomi.milliyet.com.tr/aksa-cin-i-jenerator-ussu-yapti/ekonomi/ekonomidetay/29.05.2012/1546346/default.htm>
29. [Invest.gov.tr](http://invest.gov.tr)
30. <http://tech.hexun.com/2012-07-19/143742598.html>
31. <http://www.xe.com/ucc/>
32. [http://tech.ifeng.com/telecom/detail\\_2012\\_06/12/15235899\\_0.shtml](http://tech.ifeng.com/telecom/detail_2012_06/12/15235899_0.shtml)
33. <http://finance.jrj.com.cn/industry/2012/06/14080713473901.shtml>
34. [http://www.chinadaily.com.cn/hqcj/gsjj/2012-06-18/content\\_6212669.html](http://www.chinadaily.com.cn/hqcj/gsjj/2012-06-18/content_6212669.html)
35. <http://www.dfdaily.com/html/113/2012/6/17/809572.shtml>
36. [http://www.cois.net/news\\_content.asp?id=4963](http://www.cois.net/news_content.asp?id=4963)





